

Groenproject in de (Plezier)vaart: 'Maak geen smeerbeel, smeer hem natuurlijk!'

Groene smeermiddelen daar zit wat in

Voor een groot aantal toepassingen zijn smeermiddelen op natuurlijke basis net zo goed als mineraal olies. Maar in technisch opzicht zijn ze vaak veel beter.

Zij hebben het grote voordeel dat ze duurzaam zijn dus veel langer meegaan, snel afbreekbaar en niet schadelijk voor water- en bodemorganismen.

Het gebruik van deze natuurlijke smeermiddelen is extra aan te bevelen waar sprake is van zgn. verliessmering in ecologisch kwetsbare gebieden zoals kust- binnenwateren, waterwin- en akkerbouwgebieden. Deze niet minerale smeermiddelen zijn zakelijk extra interessant omdat ze onderhouds- en energiezuinig zijn.

Groene smeermiddelen wat zijn dat?

Met de term 'smeermiddelen op natuurlijke basis' wordt bedoeld smeeroliën en vetten, hydraulische vloeistoffen, die niet schadelijk zijn voor mens en milieu en al dan niet snel afbreekbaar zijn. Zij kunnen worden vervaardigd op basis van plantaardige oliën w.o. soja- palm- Jathropha olie en synthetische esters. De synthetische esters worden weer vervaardigd uit plantaardige oliën en geven de vereiste stabiliteit en duurzaamheid aan de groene smeermiddelen.

Smeerbeel in de pleziervaart

Nederland is een watersportland bij uitstek. Onze pleziervloot omvat ca 300.000 vaartuigen. Het overgrote deel van deze vaartuigen is uitgerust met minerale smeermiddelen. De waterverontreiniging die jaarlijks optreedt o.a. door lekverliezen uit schroefas kokers wordt geschat op 50 – 250 ton schroefas vet. Ook ontstaat verontreiniging door lekverliezen van motorolies. Al die vervuiling concentreert zich in korte tijd (zomermaanden) en ruimte (aantrekkelijke gebieden). Zo veroorzaakt de pleziervaart piekvervuilingen en maakt van het oppervlakte water een 'smeerbeel'.

Kans

Conventionele minerale olies en vetten zijn het bekendst. Ruim 99% van het aanbod in de winkels valt hier onder. Ze werken goed, zijn niet duur en overal verkrijgbaar.

Maar ze zijn allen buitengewoon schadelijk voor het milieu. De groene smeermiddelen werken ook goed. Sterker nog ze zijn kwalitatief vaak beter dan de minerale smeermiddelen.

Niet voor niets worden in de racerij vaak groene smeermiddelen gebruikt! Verder zijn ze niet of nauwelijks toxisch en goed afbreekbaar. Maar de onbekendheid en mede daardoor hogere aanschafprijzen lijken de groene smeermiddelen nu nog in de weg te zitten. Door hun uitstekende smerende eigenschappen en hun duurzaamheid zijn deze smeermiddelen op lange termijn goedkoper. Zoals uit ervaringen van Bijvoet pleziervaart Noord Holland blijkt. Zij passen deze groene smeermiddelen al enige tijd met succes toe in de pleziervaart en bij Binnenwater Beheer Amsterdam.

Groen moet je doen!

De groene smeermiddelen kunnen zonder meer worden gebruikt in pleziervaartuigen.

In Zwitserland gebruikt nagenoeg de hele pleziervloot deze smeermiddelen. Aanpassingen aan motor of schroefaskokers zijn niet nodig. Interessant is dat het initiatief destijds niet van de regering kwam maar van de watersportverenigingen.

Ook op Europees niveau begint men zich de voordelen van dit milieu vriendelijke alternatief te realiseren. Bij de EU is regelgeving op het gebied van pleziervaartuigen in voorbereiding.

Lidstaten worden opgeroepen het gebruik van groene smeermiddelen te bevorderen. Men is het er dus over eens dat de toepassing hiervan in de recreatievaart gewenst is. Maar daarmee ligt het nog niet in de winkel en wordt het nauwelijks verkocht. En daar willen we verandering in brengen.

Initiatief: 'Maak geen smerboel? Smeer hem natuurlijk!'

Om deze patstelling te doorbreken zouden we met ons initiatief voor 'schoner water' een oproep willen doen aan VROM, het Nederlandse Parlement en lokale bestuurders om het gebruik van groene smeermiddelen op en om het water te stimuleren. De beroepsvaart, de waterschappen en in het bijzonder de pleziervaart kunnen hiermee actief bijdragen aan een schoner (water)milieu.

Concrete stappen in deze richting zijn:

- Meer publiciteit geven aan gestarte projecten in de pleziervaart w.o. Bijvoet NH met bij Binnenwater Beheer Amsterdam (BBA) en binnenkort nieuw te starten projecten bij BBA. We hebben aan ons project de titel meegegeven: Maak geen smerboel? Smeer hem natuurlijk!
- Innovatieve en duurzame ondernemers in de watersport interesseren voor 'Maak geen smerboel? Smeer hem natuurlijk!'
- De overheid waaronder de uitvoerende organen van de ministeries van VROM V&W/RWS en lokale overheden provincies en Gemeenten een voorbeeldfunctie laten vervullen door hun voer- en vaartuigen maar ook hun waterwerken (sluizen bruggen etc) met groene smeermiddelen uit te rusten. Want goed voorbeeld doet volgen.
- Actieve bijdrage leveren aan praktijkonderzoek die leidt tot een eco keurmerk van groene smeermiddelen.
- Op de verpakking van minerale smeermiddelen vermelden dat mineraal olies 'ernstige en langdurige schade toebrengen aan het (water)milieu, de bodem en de lucht' en daarmee aan onze leefomgeving.

De vervuilende mineraalolies extra belasten met een eco tax, waardoor de vervuiler betaalt en groene smeermiddelen daarmee nog interessanter worden.